
KAMNIT LOČNI DVORIŠČNI PORTAL IZ BUDANJ NA VIPAVSKEM

205

Nova pridobitev muzeja, kamnit dvoriščni portal oziroma "kolona", prihaja iz vasi Budanje na Vipavskem. Bil je last Jožeta Ferjančiča, Budanje št. 85 (prej št. 30).

V času nastanka - na sklepnem kamnu nosi letnico 1838 - je spadal k srednje veliki kmetiji, o katere lastnikih smo dobili podatke v župnišču v Budanjah. Sedanji lastnik ga je podrl proti koncu osemdesetih let tega stoletja, ko je prezidaval hišo.

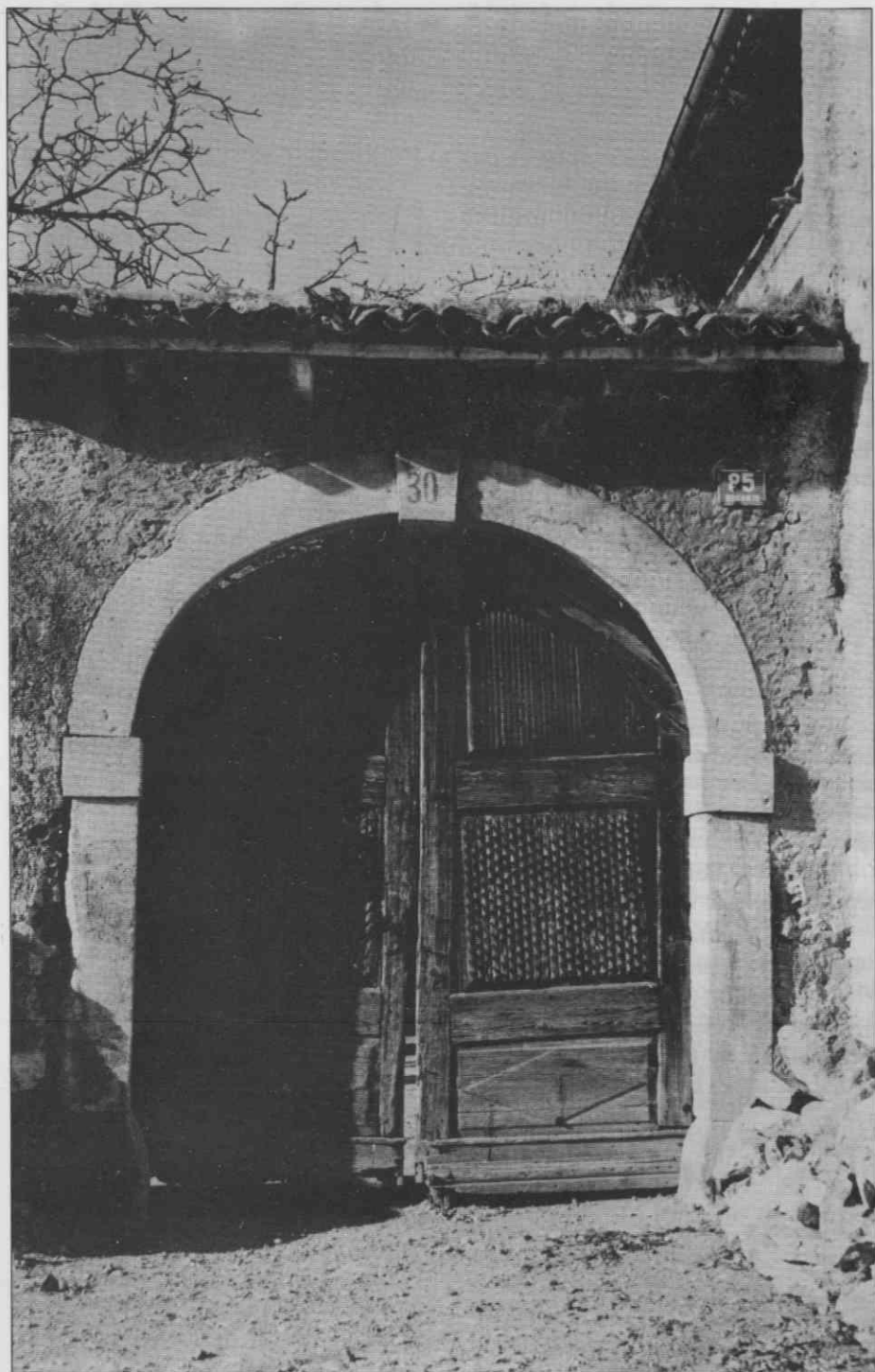
Portal je sestavljen iz devetih delov: dveh masivnih podstavkov, dveh pokončnikov, dveh preprostih gladkih kapitelov, dveh ločnih ramen in sklepnega kamna z letnico in inicialkama lastnika. Zraven spada še kamnit nastrešek iz profiliranih konzol in plošč ("škrlj"). Vsi kamniti deli so iz belega apnenca.

Podobne kamnite portale srečamo tudi drugod po Primorskem kot reprezentativne vhode na kmečka dvorišča oz. "borjače".

Pridobitev dopolnjujejo še lesena dvokrilna vrata; vsako krilo je razdeljeno na tri polja in vsa polja so okrašena s preprostimi rezljanimi motivi.

S tem portalom, ki je pomembna pridobitev tudi zaradi svoje kompletnosti, smo rešili in obvarovali lep primerek etnološke dediščine, ki so ga poprej že fotografirali in registrirali delavci Zavoda za varstvo naravne in kulturne dediščine Nova Gorica.

Irena Keršič

Kamnit ločni portal, Budanje št. 85 (Foto B. Premrl, 1989).